

DATOS IDENTIFICATIVOS

Metodoloxía da investigación

Materia	Metodoloxía da investigación			
Código	V01M128V11105			
Titulación	Máster Universitario en Tradución para a comunicación internacional			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	1	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Álvarez Lugrís, Alberto			
Profesorado	Álvarez Lugrís, Alberto			
Correo-e	alugris@gmail.com			
Web	http://http://paratraduccion.com/limiares/metodoloxia/			

Descrición xeral Esta materia centrarase nunha das metodoloxías empíricas de estudo da tradución e da interpretación que máis se está a desenvolver na actualidade: o uso de corpus textuais de traducións e orixinais para rastrexar, identificar, describir e clasificar distintos fenómenos de tradución.

Malia centrarse a exposición en análises de tradución escrita, e concretamente en cuestións relacionadas coa Estilística Comparada, a metodoloxía é aplicable ó estudo doutro tipo de fenómenos, tanto de tradución como de interpretación.

Esta materia incorpora a perspectiva de xénero nos seus contidos, metodoloxía e avaliación.

Todo o alumnado contará, como non pode ser doutro xeito, co meu asesoramento constante, tanto durante a docencia presencial como durante o período de traballo autónomo, xa sexa por medio do correo electrónico ou persoalmente no meu despacho C35 da Facultade de Filoloxía e tradución. As mañás dos luns e mércores de 11.00 a 13.00 estarei á vosa disposición, pero podeades contactar comigo tamén en calquera outro momento. No enderezo alugris@uvigo.gal ou no despacho estou á vosa disposición para todo o que precisedes. Podédesme atopar tamén en skype, twitter ou FaceBook como [alugris](mailto:alugris@gmail.com) e en Google Talk como alugris@gmail.com.

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A1	CB6 - Poseer y comprender conocimientos que aporten una base u oportunidad de ser originales en el desarrollo y/o aplicación de ideas, a menudo en un contexto de investigación
A2	CB7 - Que los estudiantes sepan aplicar los conocimientos adquiridos y su capacidad de resolución de problemas en entornos nuevos o poco conocidos dentro de contextos más amplios (o multidisciplinares) relacionados con su área de estudio
A3	CB8 - Que los estudiantes sean capaces de integrar conocimientos y enfrentarse a la complejidad de formular juicios a partir de una información que, siendo incompleta o limitada, incluya reflexiones sobre las responsabilidades sociales y éticas vinculadas a la aplicación de sus conocimientos y juicios
A4	CB9 - Que los estudiantes sepan comunicar sus conclusiones y los conocimientos y razones últimas que las sustentan a públicos especializados y no especializados de un modo claro y sin ambigüedades
A5	CB10 - Que los estudiantes posean las habilidades de aprendizaje que les permitan continuar estudiando de un modo que habrá de ser en gran medida autodirigido o autónomo.
B1	Dominar las herramientas tecnológicas e informáticas especializadas y con las metodologías de investigación más relevantes que permitan planear y ejecutar la investigación e interpretar sus resultados para ampliar el conocimiento, así como para utilizarlos en los contextos profesionales.
B3	Disponer de un espíritu crítico y reflexivo, ágil y práctico ante fenómenos culturales que trasvasan las fronteras lingüísticas y culturales
B4	Adquirir conocimientos, habilidades y destrezas en el campo de la traducción especializada y de la mediación cultural

B5	Adquirir las habilidades de revisión y corrección de textos traducidos.
B6	Saber identificar un objeto de investigación, formular hipótesis, emplear una metodología apropiada, analizar y presentar resultados
B7	Comprender el proceso traductológico como un fenómeno holístico y transversal
B8	Ser capaz de integrar los conocimientos adquiridos y tener capacidad para enfrentarse a la complejidad de formular juicios a partir de entornos nuevos o poco conocidos y con una información que, siendo incompleta o limitada, incluya reflexiones sobre las responsabilidades sociales y éticas vinculadas a la aplicación de sus conocimientos y juicios.
C1	Capacidad para aplicar los principios prácticos de la investigación empírica en T/I en su doble vertiente experimental y observacional y para desarrollar el procesamiento de la información en su aplicación al estudio de T/I.
C2	Capacidad para diseñar trabajos experimentales, observacionales y estudios de campo en T/I y para desarrollar en la práctica esos principios mediante la elaboración, presentación y discusión de proyectos reales de investigación empírica en T/I.
C3	Capacidad para analizar, reconocer y evaluar la transcendencia ideológica y sociocultural de una política de traducción para una cultura o comunidad
C4	Saber establecer un método de trabajo de campo cuyas hipótesis no estén condicionadas por el estado de la cuestión clásico en traductología.
C6	Saber fomentar las buenas prácticas de reciprocidad social en investigación, animando a la persona investigadora a alimentar el diálogo universidad-sociedad mediante la observación directa y el contacto necesarios con la sociedad en la que vive.
C7	Conocer a nivel avanzado los métodos de investigación empírica más importantes aplicables a entornos laborales concretos de la interpretación, en especial en los servicios públicos y en las conferencias internacionales.
D1	Construir una visión holística de los fenómenos de traducción, interpretación y paratraducción en relación con otras actividades y disciplinas científicas
D2	Dominio de las distintas herramientas TIC de ayuda a la traducción, gestión de memorias, procesamiento de textos, flujo de trabajo, programas específicos para distintas especialidades (subtitulación, localización, traducción técnica, edición, etc.)
D5	Asimilar las aportaciones teóricas de interés mutuo entre los estudios traductológicos y otras disciplinas relacionadas.
D6	Planificación y desarrollo de ensayos escritos y presentaciones que contengan formulaciones originales, utilicen una metodología rigurosa, y establezcan los parámetros de interpretación crítica adecuada sobre la relación entre traducción/ interpretación y otras disciplinas.
D7	Poder evaluar el capital social, económico y simbólico de los distintos agentes que intervienen en los distintos procesos relacionados con la traducción /interpretación.
D8	Capacidad para traducir, corregir y revisar productos para la pantalla mediante varias modalidades como por ejemplo doblaje, subtitulación (interlingüística y intralingüística), voces superpuestas y audiodescripción, teniendo en cuenta el cliente y el destinatario

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Saber establecer un método de trabajo de campo con hipótesis que no estean condicionadas polo estado da cuestión clásico en tradutoloxía.	A1
	A2
	A3
	A4
	A5
	B1
	B3
	B4
	B6
	B8
	C1
	C2
	C4
	C6
D1	
D5	
D6	
D7	

Recoñecer e categorizar como tradutoras moitas prácticas sociais e multimodais que, dependendo das normas establecidas, non son habitualmente recoñecidas como tales. Como consecuencia, promover a lexitimidade destas prácticas, tanto profesionais como ocasionais, e incrementar a dimensión teórica dos estudos de tradución e interpretación.

A1
A2
A3
A4
B3
B4
B5
B6
B7
C2
C3
C4
C7
D1
D2
D5
D6
D8

Saber fomentar as boas prácticas de reciprocidade social en investigación, animando á persoa investigadora a alimentar o diálogo universidade-sociedade mediante a observación directa e o contacto necesarios coa sociedade na que vive.

A1
A2
A3
B4
B5
B6
B7
B8
C3
C4
C6
C7
D1
D2
D5
D6
D8

Coñecer a nivel avanzado os métodos de investigación empírica máis importantes aplicables a contornas laborais concretas da interpretación, en especial nos servizos públicos e nas conferencias internacionais.

A1
A2
A3
B1
B3
B4
B5
B6
C1
C2
C3
C4
D1
D2
D5
D6
D8

Construír unha visión holística dos fenómenos de tradución, interpretación e paratradución en relación con outras actividades e disciplinas científicas.

A1
A2
A3
A4
A5
B1
B4
B6
C1
C4
C6
D2
D5
D6
D7

Coñecer a nivel avanzado os métodos de investigación empírica máis importantes aplicables a contornas laborais en especialidades e disciplinas relacionadas coa tradución e a interpretación.

A3
A4
A5
B1
B5
B6
B7
C2
C3
C4
D6
D7
D8

Aprender a deseñar, planificar e realizar un traballo empírico de investigación, xa sexa observacional, experimental ou un traballo de campo, entrevista ou cuestionario para a investigación.

A2
A3
A4
A5
B1
B3
B4
C3
C4
C6
C7
D1
D2
D5

Asimilar as achegas teóricas de interese mutuo entre os estudos tradutolóxicos e outras disciplinas relacionadas.

A2
A3
A4
B3
B4
B5
B6
C2
C3
C4
D1
D2
D5
D6
D7

Poder avaliar o capital social, económico e simbólico dos distintos axentes que interveñen nos distintos procesos relacionados coa tradución / interpretación.

A1
A2
A3
A4
A5
B1
B3
B4
B5
C1
C2
C3
C4
D1
D2
D5
D6
D7

Capacidade para traducir, corrixir e revisar produtos para a pantalla mediante varias modalidades por exemplo dobraxe, subtitulación (interlingüística e intralingüística), voces superpostas e audiodescrición, tendo en conta a clientela e o público destinatario.

A1
A2
B1
B3
B4
B5
C1
C2
C3
C4
C6
D1
D2
D5
D6
D7
D8

Capacidade de aprendizaxe autónoma e continua dos contextos técnicos e teóricos relacionados co proxecto de investigación co cal se está colaborando.

A1
A2
A3
A4
A5
B1
B3
B4
B5
C1
C2
C3
D1
D2

Contidos

Tema

1. CUESTIÓNS BÁSICAS DE METODOLOXÍA	1.1. Fundamentos metodolóxicos 1.2. Ética da investigación. A perspectiva de xénero 1.3. Investigación orientada ao produto 1.4. Investigación orientada ao proceso 1.5. Outras orientacións
2. INTRODUCCIÓN Á LINGÜÍSTICA DE CORPUS E AOS CORPUS PARALELOS	2.1. A Lingüística de corpus. 2.2. Definición e tipoloxía de corpus. 2.3. Anotación de corpus (SGML). 2.4. Os corpus paralelos. o corpus TECTRA. 2.4.1. Deseño e composición. 2.4.2. Criterios de selección de textos. 2.4.3. Construción do corpus.
3: LINGÜÍSTICA DE CORPUS E TEORÍA DA TRADUCIÓN	3.2. O nacemento dos Estudos de tradución 3.2.1. A tradución como feito cultural 3.2.2. Normas de comportamento tradutivo 3.2.3. A equivalencia como concepto histórico 3.2.4. Metodoloxía dos Estudos descritivos de tradución 3.3. O lugar da Estilística comparada dentro dos Estudos descritivos de tradución 3.3.1. Metodoloxía de análise da Estilística comparada 3.3.2. A unidade de análise e a unidade de tradución 3.3.3. A comparación e os seus resultados 3.3.4. Dedución de pautas de comportamento descritivas 3.3.5. Delimitación do modelo de equivalencia

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2	0	2
Resolución de problemas de forma autónoma	4	30	34
Estudo de casos	6	30	36
Metodoloxías baseadas en investigación	0	28	28
Traballo tutelado	0	50	50

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente	
	Descrición
Actividades introdutorias	Clases de presentación do curso e da metodoloxía de traballo
Resolución de problemas de forma autónoma	Exercicios nos que o alumnado deberá responder preguntas sobre o temario.
Estudo de casos	O alumnado deberá analizar casos propostos relacionados co temario.
Metodoloxías baseadas en investigación	O alumnado deberá completar os contido das sesións presenciais mediante o estudo da bibliografía indicada.
Traballo tutelado	O alumnado deberá presentar un breve traballo para o cal contará coa tutela do profesor.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Actividades introdutorias	As sesións maxistras, os debates, os traballos, proxectos, estudos de casos e maila resolución de exercicios precisan unha atención personalizada que se exerce na aula e mais nas horas de titorías presenciais e telemáticas. Tanto na aula como no foro e no intercambio de mensaxes electrónicas, o docente tratará de sistematizar as dúbidas e as preguntas individuais e ofrecer respostas para o conxunto do grupo, de maneira que sexa posible garantir a igualdade de acceso á información e ao ensino. Incídese especialmente na calidade das titorías telemáticas, por constituíren un modelo de correspondencia que cumpre con normas de redacción escrita, obxectivo de aprendizaxe doutras materias do grao. Dado o contexto da saída de estudos (sesión en exterior, nun medio social, construído, etc.) as formas de interacción docente/estudiante son diferentes das convencionais, podéndose dar un diálogo eficaz con grupos máis pequenos, e permitindo que cadaquén dialogue con outros membros do grupo, ou mesmo coas persoas presentes no lugar.
Resolución de problemas de forma autónoma	As sesións maxistras, os debates, os traballos, proxectos, estudos de casos e maila resolución de exercicios precisan unha atención personalizada que se exerce na aula e mais nas horas de titorías presenciais e telemáticas. Tanto na aula como no foro e no intercambio de mensaxes electrónicas, o docente tratará de sistematizar as dúbidas e as preguntas individuais e ofrecer respostas para o conxunto do grupo, de maneira que sexa posible garantir a igualdade de acceso á información e ao ensino. Incídese especialmente na calidade das titorías telemáticas, por constituíren un modelo de correspondencia que cumpre con normas de redacción escrita, obxectivo de aprendizaxe doutras materias do grao. Dado o contexto da saída de estudos (sesión en exterior, nun medio social, construído, etc.) as formas de interacción docente/estudiante son diferentes das convencionais, podéndose dar un diálogo eficaz con grupos máis pequenos, e permitindo que cadaquén dialogue con outros membros do grupo, ou mesmo coas persoas presentes no lugar.
Estudo de casos	As sesións maxistras, os debates, os traballos, proxectos, estudos de casos e maila resolución de exercicios precisan unha atención personalizada que se exerce na aula e mais nas horas de titorías presenciais e telemáticas. Tanto na aula como no foro e no intercambio de mensaxes electrónicas, o docente tratará de sistematizar as dúbidas e as preguntas individuais e ofrecer respostas para o conxunto do grupo, de maneira que sexa posible garantir a igualdade de acceso á información e ao ensino. Incídese especialmente na calidade das titorías telemáticas, por constituíren un modelo de correspondencia que cumpre con normas de redacción escrita, obxectivo de aprendizaxe doutras materias do grao. Dado o contexto da saída de estudos (sesión en exterior, nun medio social, construído, etc.) as formas de interacción docente/estudiante son diferentes das convencionais, podéndose dar un diálogo eficaz con grupos máis pequenos, e permitindo que cadaquén dialogue con outros membros do grupo, ou mesmo coas persoas presentes no lugar.
Metodoloxías baseadas en investigación	As sesións maxistras, os debates, os traballos, proxectos, estudos de casos e maila resolución de exercicios precisan unha atención personalizada que se exerce na aula e mais nas horas de titorías presenciais e telemáticas. Tanto na aula como no foro e no intercambio de mensaxes electrónicas, o docente tratará de sistematizar as dúbidas e as preguntas individuais e ofrecer respostas para o conxunto do grupo, de maneira que sexa posible garantir a igualdade de acceso á información e ao ensino. Incídese especialmente na calidade das titorías telemáticas, por constituíren un modelo de correspondencia que cumpre con normas de redacción escrita, obxectivo de aprendizaxe doutras materias do grao. Dado o contexto da saída de estudos (sesión en exterior, nun medio social, construído, etc.) as formas de interacción docente/estudiante son diferentes das convencionais, podéndose dar un diálogo eficaz con grupos máis pequenos, e permitindo que cadaquén dialogue con outros membros do grupo, ou mesmo coas persoas presentes no lugar.

Traballo tutelado As sesións maxistras, os debates, os traballos, proxectos, estudos de casos e maila resolución de exercicios precisan unha atención personalizada que se exerce na aula e mais nas horas de titorías presenciais e telemáticas. Tanto na aula como no foro e no intercambio de mensaxes electrónicas, o docente tratará de sistematizar as dúbidas e as preguntas individuais e ofrecer respostas para o conxunto do grupo, de maneira que sexa posible garantir a igualdade de acceso á información e ao ensino. Incídese especialmente na calidade das titorías telemáticas, por constituíren un modelo de correspondencia que cumpre con normas de redacción escrita, obxectivo de aprendizaxe doutras materias do grao. Dado o contexto da saída de estudos (sesión en exterior, nun medio social, construído, etc.) as formas de interacción docente/estudante son diferentes das convencionais, podéndose dar un diálogo eficaz con grupos máis pequenos, e permitindo que cadaquén dialogue con outros membros do grupo, ou mesmo coas persoas presentes no lugar.

Avaliación						
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Resolución de problemas de forma autónoma	Exercicios nos que o alumnado deberá responder preguntas sobre o temario.	25	A3 A4 A5	B3 B5 B8	C4 C6 C7	D2 D5 D7
Estudo de casos	O alumnado deberá analizar casos propostos relacionados co temario.	25	A2 A3 A5	B1 B5	C4 C6	D5 D7
Metodoloxías baseadas en investigación	O alumnado deberá completar os contido das sesións presenciais mediante o estudo da bibliografía indicada.	25	A1 A2 A3	B4 B5	C4 C6 C7	D5 D7
Traballo tutelado	O alumnado deberá presentar un breve traballo para o cal contará coa tutela do profesor.	25	A1 A2 A3	B4 B6	C3 C4 C6	D5 D8
					C7	

Outros comentarios sobre a Avaliación

O alumnado deberá presentar un traballo en novembro de 2023 que consistirá na resposta razoada a 4-6 preguntas formuladas polo profesor.

Esta materia defende e promove o uso da linguaxe inclusiva, que será obxecto de explicación, análise e avaliación.

A segunda convocatoria (xuño 2024) consistirá nun traballo semellante.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

- BAKER, Mona, **Corpus Linguistics and Translation Studies. Implications and Applications**, 1993
- BAKER, Mona, **Corpora in Translation Studies: An Overview and Some Suggestions for Future Research**, 1995
- BAKER, Mona, **Corpora in Translation Studies: An Overview and Some Suggestions for Future Research**, 1995
- Expósito Castro, Carmen y Rodríguez Muñoz, María Luisa (eds.), **Guía de buenas prácticas de lenguaje inclusivo para la redacción y la traducción.**, eISBN: 978-84-9927-755-4, UCOPress, 2023
- GÓMEZ GUINOVART, Xavier, **Terminología aplicada basada en corpus**, 2009
- GÓMEZ GUINOVART, Xavier e Elena Sacau Fontenla, **Parallel corpora for the Galician language: building and processing of the CLUVI (Linguistic Corpus of the University of Vigo)**, 2004
- GÓMEZ GUINOVART, Xavier, Eva Díaz Rodríguez e Alberto Álvarez Lugrís, **Aplicacións da lexicografía bilingüe baseada en cörpora na elaboración do Dicionario CLUVI inglés-galego**, 2008
- GRANGER, S., **The corpus approach: a common way forward for Contrastive Linguistics and Translation Studies?, en Corpus-based Approaches to Contrastive Linguistics and Translation Studies**, 2003
- LAVIOSA, Sara, **How Comparable Can [Comparable Corpora] Be?**, 1997
- LAVIOSA, Sara, **Corpus Based Translation Studies. Theory, Findings, Applications**, Rodopi, 2002
- SPERBERG-MCQUEEN, C. Michael & BURNARD, Leo (, **A Gentle Introduction to SGML**, 1994
- van DOORSLAER, Luc, **Quantitative and Qualitative Aspects of Corpus Selection in Translation Studies**, 1995

Bibliografía Complementaria

- ÁLVAREZ LUGRÍS, Alberto, **Estilística comparada da traducción. Proposta metodolóxica e aplicación práctica ó estudio do corpus TECTRA de traducións do inglés ó galego**, Servicio de publicacións da Universidade de Vigo, 2001
- XIAO, Richard, **Corpus Survey. Department of Linguistics, Lancaster University**, 2005

Recomendacións

